

ХРИСТИЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

РІК ВИДАННЯ • JAHRGANG 70

ЛИПЕНЬ • JULI 2018 • Nr. 13 (2993)

ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ ІВАНА ПРЕДТЕЧІ

Це той, хто через хрещення приніс на землю покаяння і в такий спосіб проклав дорогу до зустрічі з Ісусом Христом, саме тому його називають Предтечею. Ісус Христос назвав Івана Хрестителя найбільшим із народжених від жінок. Ці слова свідчать про те, що Іван Предтеча – одна з найвизначніших постатей в історії християнства.

Можемо із певністю сказати, що із земських осіб Нового заповіту після Ісуса Христа було дві інші знаменні особи – Діва Марія та Іван Хреститель. Це також показано в нашій іконографії. Зауважмо, що у церковному календарі, крім Різдва Господнього, відзначають лише два інші дні народження – Богородиці та Івана Предтечі. Та якщо уважно подивимося в церковний календар, то побачимо, що Іван Хреститель – єдиний серед усіх святих, кому Церква присвятила аж шість празників на рік. А дехто ще згадує за літургичним приписом кожного вівторка. Найурочистішим серед усіх свят на його честь є Різдво. Чому так? Якщо люди визнають святом одного із людей, то цим самим ставлять

Андреа Мантенья, 1459 р., «Іван Хреститель»

його у приклад для інших. Саме тому вносять у календар святкування, творячи Богослужбовий спомин про святого. Таким чином Церква бодай раз у рік прагне пригадати про святого, про його життя, щоб водночас подумати над своїм життям: чи воно також скероване до святості?

Пам'ять про св. Івана Хрестителя вшановується більше від всіх святих і це свідчить, що його подвиг життя потрібно згадувати частіше.

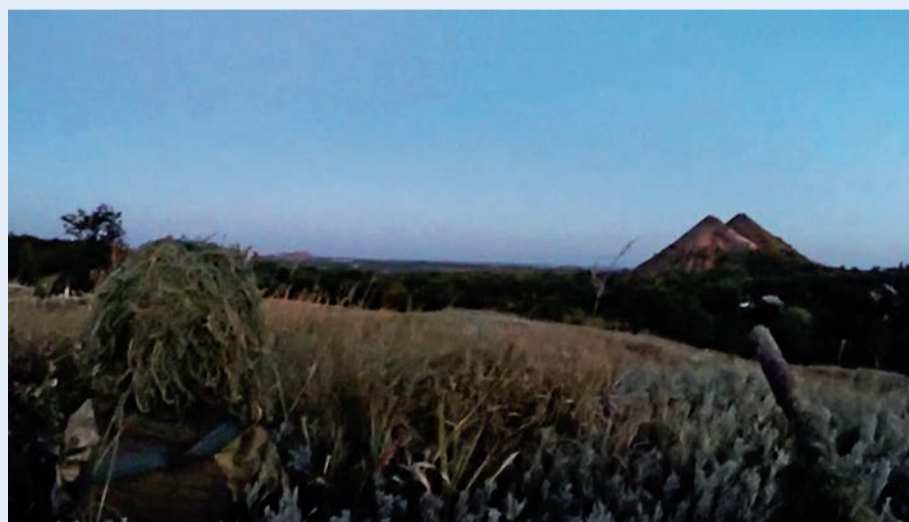
ПРО «ЛІДЕРСТВО»

Два лідери не можуть бути разом, бо це як два вітри, котрі штовхають вперед і спонукають все до руху, до зміни. Кожен із лідерів має мати своє місце і своє чітке завдання, у своєму часі. Бути лідером – це престижно і почесно, хоч відповідально і нелегко. І при цьому ж є ще одна незаперечна істина – лідер, котрий народжується, приречений на смерть.

Так, лідер не може бути довго. Він повинен виконати своє завдання і зникнути. Для декого – це найбільш чіткий момент, який так впливає на лідера, що той може зважитися на не добрі рішення, одне з яких: будь-якою ціною залишитися вічним лідером.

Продовження на 2 стор. ▼

ХТ

«Наш з М. сектор був достатньо широкий. Усі дистанції ми поміряли ще завидна. Тепер, в яскравому світлі майже повного місяця, пейзаж став оманливо плоским. Здається, що дерева, які знаходяться за сто метрів, немов відсунулися, стовп, що стоїть в трьохстах метрах, "підійшов ближче". Доводилося весь час нагадувати собі, що і де знаходиться насправді, і якого розміру буде силует людини на кожній дистанції, подумки малюючи правильну картинку замість двовимірної місячної пастелі. Я вкотре оглядав в оптику кожен метр ландшафту. Іноді мені здавалося, що в місячному світлі з'явився якийсь новий об'єкт, і я завмирав, перестаючи дихати... Але ні, це просто гілка. Просто пагорб. Просто кущ. І тоді, в паузах між монотонними оглядами сектора я подумки складав цей текст. "5 причин піти воювати". Чому саме 5? Та просто так – щоб, звернувши увагу на заголовок, цей текст прочитали. Причин можна знайти і десять, і двадцять. Але якщо люди прочитають хоча б про ці п'ять, щось зміниться в цьому світі. Зміниться на краще.»

Це фрагмент розповіді колишнього учасника АТО Ілларіона Павлюка, який у 2015 році взяв зброю у руки і добровольцем став на захист Батьківщини. **Більше про нього пишемо на стор. 6,** там також пропонуємо увазі Читачів причину четверту чому – на думку п. Павлюка – треба іти воювати за Україну

Загиблі громадяни України **воїни ЗСУ**
за місцем народження в межах України
(станом на 02.03.2018 р.)

ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ ІВАНА ПРЕДТЕЧІ

▼ Продовження. Початок на 1 стор.

Помор'яни, селище міського типу Золочівського р-ну Львівської обл.; герб із зображенням св. Івана Хрестителя з Божим ягням біля ніг

ІВАН ХРЕСТИТЕЛЬ – ЛІДЕР

Ще від народження він

був вибраний Богом на те, щоб стати лідером, особливим провідником для грішників. Він збирав людей, їм проповідував, їх повчав і спонукав до покаяння. Цим самим провадив їх від грішного життя до праведного. Він мав своїх учнів і послідовників.

Багато людей піддавалось його впливові і хотіли його наслідувати. Це природно, що людина стає в центрі уваги людей і її слухають. Вже тоді її можна назвати лідером. А лідер в цей час починає відчувати себе сильною, владною людиною, здатною впливати на людей і навіть ними керувати. Та не таке було лідерство св. Івана, він

не робив це все для себе особисто. Він приготував дорогу іншому.

ЦЕ ЛІДЕРСТВО МИ НАЗИВАЄМО «ЛІДЕРСТВОМ СЛУЖІННЯ»

Приготувати людей до приходу «більшого від себе» і відійти – це було покликання Предтечі. Сам св. Іван каже про Ісуса: «...Мені треба маліти, а Йому потрібно рости». Можна подивляти його подвиг. Так, подвиг! Бо, особливо у теперішній час, рідко зустрінеш подібне. На жаль, коли деруться до влади, то хочуть її лише втримати, а на служіння іншим не завжди вистачає навіть сил.

А МИ ЯКИМИ ХОЧЕМО БУТИ ЛІДЕРАМИ?

Кожен з нас, навіть, якщо не має задатків лідера, все ж має дуже багато ситуацій у житті, коли стає лідером. Це може бути у сім'ї, у товаристві друзів, у простій суперечці, навіть, стоячи у черзі в магазині, тобто у всіх ситуаціях, де ми показуємо вплив на інших людей.

Пам'ятаймо, що кожне лідерство – це дар від Бога, бо «кожна влада є від Бога». Але чи кожна людина, котра бере на себе цю владу поводить по-Божому? Можемо часто бачити недоліки наших керівників і спостерігати за їх помилками, а потім осудити. А от погляньмо на нас самих і запитаймо

себе: скільки раз ми використали владу, лідерство, керівництво дійсно по-Божому?

«Як назвемо тебе, пророче? – співається в церковних піснеспівах. Чи ангелом? Чи апостолом? Чи мучеником? Ангелом, бо жив, наче безтілесний, апостолом – бо ти навчав усі народи, мучеником – бо твоєю головою відсікли за Христа».

І ми, християни, повинні брати приклад з цього великого святого пророка-лідера: наслідувати його любов, жертвність, самопосягати й вірність Христові. Цим самим спасти свою душу, приготувавши дорогу нащадкам.

о. Віталій Тарасенко, «Духовні роздуми»

З Катехизму УГКЦ

Таїнство Хрещення звичайно звершує священник як духовний отець парафіяльної спільноти, до якої приєднується новоохрещений. Однак, якщо людині загрожує небезпека смерті, її може охрестити кожен християнин. Тоді Хрещення здійснюють триразовим поливанням хрещеника водою і словами: «Хрещаеться раб Божий [раба Божя] [ім'я] в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа.

Амін». Якщо людина, яка в небезпеці смерті прийняла Хрещення без повного літургійного обряду, не померла, то її приводять до священника, щоб він довершив Чин Хрещення, а також звершив Таїнство Миропомазання. Святі Таїнства Хрещення і Миропомазання приймають тільки раз у житті, оскільки, народившись Святим Духом у Христі, ми назавжди залишаємося дітьми Отця. (423)

ДИТИНА І НЕДІЛЬНА ЛІТУРГІЯ

Батьки повинні змушувати своїх дітей брати участь в недільній Літургії точно так само, як змушують їх щовечора чистити зуби та вмиватись. Таку думку висловив ірландський богослов о. Олівер Трейнор на зустрічі з батьками дітей його парафії.

За його словами, дуже важливо прищепляти віру малим дітям. Батьки повинні не лише показувати хороший приклад, але й пояснювати свої дії та причини участі в Літургії. «Діти віком п'ять, шість чи сім років вчать-ся відносин з Христом. І якщо не налагоджувати ці відносини в цьому віці, то в старшому це буде набагато важче», – вважає о. Трейнор.

Саме тому батьки повинні дба-

ти про те, щоб діти ходили в неділю на Літургію і не мали дозволу приймати рішення щодо цього самі. Священник зазначив, що сучасні батьки дуже часто не хочуть примушувати своїх дітей ні до чого. «Однак, ви ж змушуєте їх чистити зуби? Ви ж змушуєте їх приймати душ тоді, коли вони починають потіти в підлітковому віці? Без сумніву, так».

«Є певні речі, які не ставляться

під сумнів», – додав він. «Чи ж ми не маємо обов'язку перед Богом, який не бере до уваги те, як ми почувуємося? Привести дітей на Літургію, однак в теплий і рішучий спосіб, – це те, що не піддається обговоренню.»

Священник попередив батьків, що варто не лише виховувати дітей прикладом, але й важливо пояснювати їм доктрину Церкви. «Приклад – це пер-

шочергове, однак є випадки, коли потрібне слово, яке надасть значення нашим вчинкам. Так було у випадку Ісуса. Він пояснював усе, що робив.»

Отець Трейнор наголосив на важливості показувати дітям хороший приклад і водночас переконуватись, що вони розуміють вчення Церкви. А це можна виконувати, приводивши дітей на Літургію.

«Католицький оглядач»

Думи мої...

Більше року минуло відтоді, як я перейшов на українську як першу мову. Не тільки з окремими друзями чи під час поїздки на Захід, але як мову по дефолту. Рік – більш-менш прийнятний термін для того, аби звикнути і відчуті зміни. Маю потребу поділитися досвідом.

Переходив не одним днем «з понеділка», а поступово, протягом березня-квітня 2017-го. Без крайнощів а-ля «відтепер жодного слова російською», зокрема не змінивши основну мову з колегами на роботі, ну і ще в парі ситуацій (наприклад, з орендодавцем, бо не хочу його лякати).

Хто знає мене давно, дуже давно, або ще довше, не виявив жодного здивування, а половина взагалі зробила вигляд, ніби нічого не змінилося. Припускаю, що навколо просто зібралися надзвичайно ввічливі пани і панянки, які милосердно не захотіли крутити пальцем біля скроні. В будь-якому випадку – святі люди, спасибі вам велике. Також зіграла свою роль певна замкненість натури і те, що великий відсоток спілкування, як і раніше, у мене в мережі, а не наживо.

Тільки зараз, після року, могу обережно казати, що українська почала

входити у підсвідомість як базова. Помічаю це щоразу, коли під час розмови російською неконтрольовано вставляю не лише окремі слова, але й цілі фрази і речення українською.

Безумовно своєю перемогою в процесі вважаю принаймні те, що, здається, не збожеволів на ґрунті мови. Не думаю, не говорю, і не пишу про неї щодня. Хоча цілком міг би, адже часто є що сказати. Тому напишу тут скопом:

По-перше, це, само собою, складно. Місяць-два просто звикаєш до того, що ніхто на тебе не дивиться косо, бо всім фіолетово (це важлива інформація). Як уже багато хто помітив, у Харкові зникла ця фішка нагло порушувати чужі границі питанням «а ви аткуда?», тож за рік мене лише кілька разів запитали про це таксиста і одного разу продавчиня в кіоску (потім вибачилася), а більше ніхто, ура.

Продовження на 3 стор. ▼

Думи мої...

▼ Продовження. Початок на 2 стор.

Я ніколи, ніде і ні від кого не вимагав і не вимагаю змінювати зі мною мову спілкування. Приємно, коли змінюють, але коли роблять це без задоволення, не тому, що хочеться, а наче з якогось внутрішнього примусу, то краще не треба, хоча це вже не моє діло. Коли з двадцяти незнайомих людей у сфері обслуговування перемикалося на українську не більше одного, це спочатку втомлювало (не дратувало, а саме втомлювало), а потім звик. Тут для мене було важливо пам'ятати, що перейти на українську – мій особистий вибір, а не їхній, і я це зробив, щоб розмовляти самому, а не, щоб зі мною розмовляли інші. Адже, по-перше, неможливо зробити вибір за інших людей. По-друге, в тутешніх умовах хвилюватися через мову оточуючих означатиме безперервний щоденний стрес, а я обираю мову, а не щоденний стрес, наприклад. Ну так.

По-друге, всім, хто досі думає ніби мова для процесу мислення не має значення, хочеться побажати щастя, здоров'я, діточок як на небі зірочок, але ви, звісно ж, помиляєтеся. Фізично неможливо думати так само про те ж саме іншими словами. Звісно, зі зміною мови додається також ефект додаткового контролю над мисленням і словами, і важко сказати, наскільки він значущий і чи є вирішальним. Але головний мій висновок поки що такий, що українською в рази менше істерики, паніки і зневіри.

По-третє, безумовно змінюється як відчуття власної ідентичності, так і погляд на оточуючих. Набагато важче стало дивитися на російськомовних людей як на українців, але в Харкові це загальна параноя. Тут, якщо близько не знайомий, то ніколи не знаєш, чи мріє ця людина про російські танки на площі Свободи. Разом з тим, помітно зменшився фоновий щем через те, що «мовна» реальність міста, та і всієї України, не є такою, як хочеться. Бо, зрештою, головне зробити власний вибір, за інших його все одно не зробиш, байдуже як сильно хвилюєшся.

На завершення скажу, що певний особистий дискомфорт через україномовність в суцільно російськомовному середовищі безумовно зберігається (зрештою, покажіть мені людину, яка живе в Харкові без особистого дискомфорту). Але тут перемішано і внутрішні стимули, і вплив середовища. З одного боку, стало набагато легше без внутрішнього «так давно вже хочу змінити мову, але не роблю цього», з іншого – стало важче через певний мовний бар'єр, який виникає з людьми навколо. Не знаю поки що як це примирити, і чи можливо це взагалі.

Така от історія, якщо коротко. Дякую за увагу.

Костянтин Левін, Харків, з Фейсбуку

СКІЛЬКИ КОШТУЄ ВІЙНА

Не минає дня, щоб в соцмережах не трапилося єхидне, злорадне, розгублене, сумне або обурене питання: де наші гроші? Якщо уряд рапортує про те, що економіка зростає, де наші стипендії, пенсії, зарплати та інші соціальні виплати, доплати, пільги, знижки та інші соціалістичні принади?

Відповідаю. Ви забули, що ми воюємо? Так, слава Богу, війна не та, що 80 років тому була – без штурмів міст і мільйонів трупів. Але «гібридна» війна, яку ніхто навіть війною не називає – вона теж грошків потребує, і чималих. Кожен день війни тільки прямих витрат на ведення бойових дій з бюджету вимагає від 5 мільйонів доларів і вище.

Це мінімум 1,825 мільярда доларів в рік.

Це не рахуючи витрат на створення нових мотопіхотних, артилерійських, авіаційних, моторизованих бригад. Це ще 2–3 мільярди доларів. Ось прямо зараз іде процес будівництва 93 гуртожитків для контрактників. Це 34,5 мільйона доларів за курсом тільки цього року.

▼ Продовження на 4 стор.

ХРАМ У ВОЛНОВАСІ

17 червня в прифронтовому місті Волноваха урочисто освятили новий храм Благовіщення Пречистої Діви Марії, який зводився зусиллями вірних Івано-Франківської архієпархії. «Ми тішимося, що можемо в такий спосіб єднатися з усіма людьми, котрі перебувають тут, фактично, на передовій збройних протистоянь.

Нехай цей храм буде тим знаком підтримки та єдності Прикарпаття зі східними теренами нашої Батьківщини. Нехай у ньому буде постійно лунає молитва за наших військовослужбовців та за довгоочікуваний мир», – звернувся до присутніх о. Володимир Чорний, який звершив у храмі першу Божественну Літургію. (Прес-служба Івано-Франківської архієпархії УГКЦ)

НЕПРАКТИКУЮЧІ ХРИСТІЯНИ

Більшість західних європейців ідентифікують себе як християни, однак вони рідко або ж ніколи не ходять до церкви, – такими є результати опитування, проведеного Pew Research Center. Опубліковані результати показують, що у 12 з 15 опитаних західноєвропейських країн непрактикуючі християни (які називають себе християнами, але відвідують богослужіння рідше, ніж раз на місяць) становлять найбільшу релігійну групу, переважаючи в кількості тих, хто не сповідує жодної релігії і практикуючих християн. Середній відсоток населення Західної Європи, що ідентифікує себе християнами, становить 71%, однак лише 22% беруть участь в богослужіннях хоча б раз на місяць. Лише 14% опитаних зазначили, що релігія є для них дуже важливою. (PISU)

ДОЛЯ МОЩЕЙ ПАПИ КЛИМЕНТІЯ

Мощі святого мученика папи Климентія I, які робітники сміттєпереробної фірми Envirowest з Лондона знайшли у смітті, спочинуть у храмі Пресвятої Крові – католицькій Вестмінстерській катедрі. З цим погодився також і попередній власник мощей, який побажав залишитись анонімним. Він повідомив, що мощі викрали з його автомобіля під час пограбування. За твердженням істориків, святого Климентія вбив приблизно 100 року нашої ери римський імператор Траян. Святого прив'язали до якоря і кинули у море біля берегів Криму. Доля зробила його покровителем мореплавців. (Католицький оглядач)

1030 РІЧНИЦЯ ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ, САД

В рамках Всеукраїнської екологічної акції «Посади дерево миру» в селищі Більшівці на Івано-Франківщині було посаджено сад, присвячений відзначенню 1030 річниця Хрещення України. Незвичність даного саду полягає в тому, що саджанці було придбано за кошти, виручені з побутових відходів, системі збору яких було впроваджено Бюро УГКЦ з питань екології за підтримки місцевого душпастиря та органів самоврядування. Організатори екологічної акції прагнуть донести, що кожна громада при бажанні може перетворювати «відходи в доходи». Було подано черговий приклад, як замість того, щоб переповнювати сміттєзвалища, забруднювати довкілля, відходам можна дарувати друге життя, щоб вони служили для оздоровлення навколишнього середовища і добра людей. Особливим завданням, яке ставить при цьому Бюро УГКЦ з питань екології, є в черговий раз нагадати, що справжня жива християнська віра має проявлятися також і в мудрому та бережливому ставленні до природних дарів нашого Творця і примноженні природної спадщини. (Міністерство екології та природних ресурсів України)

ХРАМ В ЮЖНОУКРАЇНСЬКУ

24 червня, на свято Всіх святих українського народу, Блаженніший Святослав освятив новий храм у м. Южноукраїнську Миколаївської області. У жовтні 2005 р. була зареєстрована релігійна громада (парафія) УГКЦ. В січні 2007 р. тут розпочав служіння перший священик, о. Ігор Ворона. Перша Божественна Літургія була відслужена 08.01.2007 р. у квартирі парафіян п. Мирослава і п. Ірини Янушів. У червні

2008 року владика Василь (Івасюк), Екзарх Одесько-Кримського екзархату, освятив ділянку під храм і вже в грудні того ж року розпочато будівництво. З 2009 року при парафії започатковано видавництво часопису «Добрий Пастир». 17 липня 2016 року в м. Южноукраїнську відбулося започаткування місійного служіння сестер Згромадження святого Йосифа. Сьогодні храм Всіх святих українського народу об'єднує чималу кількість людей і це число постійно зростає. (Прес-служба парафії Всіх святих українського народу)

ЗАКАРПАТТЯ ТА ВОЛИНЬ ДАЛИ НАЙМЕНШЕ

У Генеральному штабі ЗСУ був проведений аналіз залучення громадян на військову службу за контрактом для комплектування військових частин у 2 кварталі. За квітень-червень прийнято 4531 особу. Кращий результат показали Дніпропетровська, Львівська, Запорізька та Хмельницька області. Найменше прийнято на службу за контрактом у Закарпатській та Волинській областях – 48 та 76 осіб відповідно, що складає 19% та 28% від визначеного завдання. (Ukrainian Military Pages)

СКІЛЬКИ КОШТУЄ ВІЙНА

▼ Продовження. Початок на 3 стор.

У нас мінімум мільйон тимчасово переміщених осіб, яких багато хто по недомислу називає «переселенцями». Переселенець – це коли він продав будинок в Луганську, завантажив речі в контейнер і перевіз в придбану хату в Тернопільській області, де на нього вже чекає робота або шматок землі для фермерства. А коли людина тікає з пакетом, в якому пара, пардон – трусів, документи і кілька тисяч гривень – це не переселенець. Він типовий біженець. Але біженцями міжнародне право вважає тільки тих, хто втік від війни до іншої держави. Цей мільйон з «хвостиком» потрібно хоча б мінімально забезпечити. У 2018 році на адресну допомогу тимчасово переміщеним особам передбачено 110,35 мільйонів доларів. Це те невелике, що держава зобов'язана виділити своїм громадянам.

А скільки потрібно коштів для проведення військо-

вих навчань і навчання солдат в бригадах? Справа не дешева. Одна година «роботи» танка – 100 доларів, вертольота – 200, а виліт винищувача Міг-29 – в десять разів дорожче обходиться.

Ось, отримали ми «Джавеліни». Справа хороша. Але володінню цим протитанковим комплексом потрібні вояків навчити. Треба дати вояку після теорії хоча б один раз пальнути справжньою ракетою в умовну ціль. А ракета коштує 170 тисяч Доларів.

А тактика? Потайне пересування, маскування на місцевості, розмінування, взаємодія, зв'язок, пошук цілі, прийоми і методи евакуації, постановка мінних загороджень, відхід – це все потрібно не тільки знати, а й уміти. Для цього потрібно утримувати дорогі полігони та спеціальне обладнання. І інструкторів, які чималі гроші за це отримують.

Але навіть і якщо лише постріляти – в НАТО снай-

пер відстрілює за курс навчання до 10 тис. набоїв. Щоб вражати ціль вдень і вночі; в сонячний, дощовий, сніговий, похмурий дні; при вітрі і в туман. І віддрукувати десятки тисяч мішеней різних типів – теж гроші чималі. Знаєте скільки коштує підготувати снайпера за стандартами НАТО? Ви не повірите. Це тільки в кіно все гладко і красиво виглядає. А снайперів нам потрібно не 10 і не 20, навіть не 200.

А розробка і випробування нових видів бойової техніки і озброєння? А забезпечення соціальних гарантій учасникам бойових дій? А фінансування антитерористичних програм? Якщо про них вам по телевізору не розповідають – це не означає, що їх немає.

А фінансування військової розвідки і контррозвідки? А фінансування системи цивільної оборони? А будівництво військових баз? А лікування солдат?

Гадаєте, волонтерська допомога нічого не коштує державі? Якщо підприємець відправив тонну макарон в АТО-ООС, це означає, що він їх не продасть і, отже, не заплатити податки в бюджет. І не тільки він, а й продавець.

Гадаєте, сотні мільйонів доларів уряд вкладає в будівництво і капітальний ремонт доріг та мостів щоб вам зручно було в гості до тещі/свекрухи їздити? І це також. Але наявність розгалуженої мережі хороших доріг – це перш за все для армії: швидке перекидання військ, спорядження, боєприпасів. І сировини на заводи, щоб варити броньову сталь і тушонку.

Загинув солдат в бою з російськими «іхтамнетами» – держава зобов'язана заплатити 1,158 мільйони гривень його родині. Отримав солдат III групи інвалідності через поранення, травму або хворобу – держава мусить заплатити 347 ти-

сяч гривень. А якщо першу групу – то 579 тисяч. Читайте вранці бойові зведення про кількість загиблих і поранених та віднімайте мільйони.

І ще тисячі і тисячі великих і малих проблем, які вимагають грошей, грошей, грошей. Це я ще про крадіжки не згадав. А крадуть на будь-якій війні. Якщо в Афганістані цілком матеріально забезпечених американських вояків і офіцерів ловлять на крадіжках та продажу військового майна – гадаєте наші не крадуть?

Вибачайте, якщо розповів поверхнево і не торкнувся всього величезного комплексу питань війни. Як зумів – так написав. Але я розумію, скільки всього потрібно країні, яка воює. Тому я, «переселенець», у якого купа проблем з каструлями-ложками-скатертниками – я не нию, і не обурююся. Я працюю. І, крім того, ще волонтерам та армії допомагаю.

Павло Правий, «До слова»

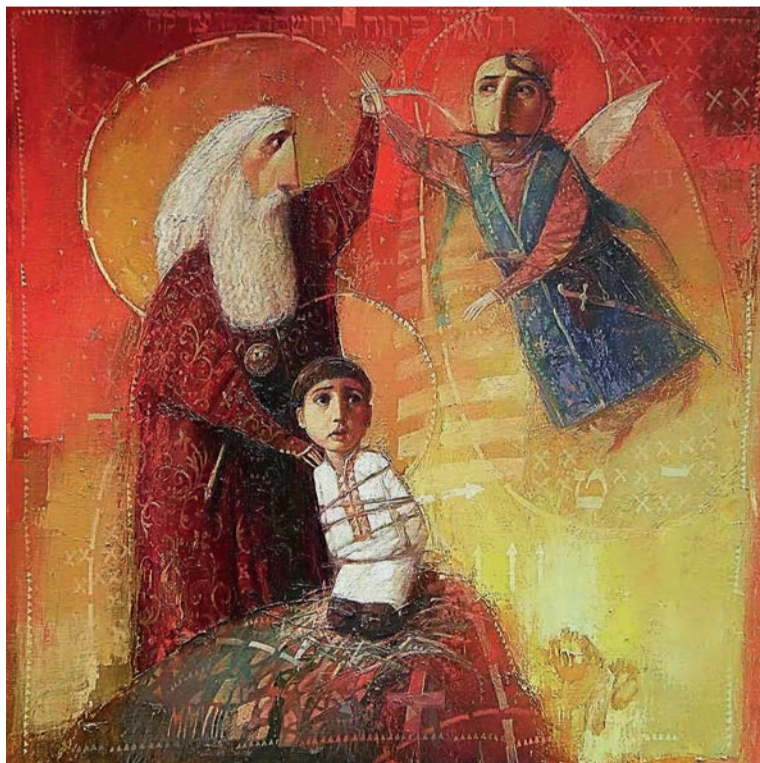
XVI

«Я – ДОЧКА ЗГВАЛТОВАНОЇ ЧЕРНИЦІ...»

Минуло вже три роки з дня, коли я довідалася, що була зачата за таких обставин. Спочатку я намагалася це відкинути (принаймні, не думати про це більше!). Перше враження струснуло мною: насправді, я не існувала у планах нікого з моєї сім'ї, а найменше – у планах моєї мами! Вона запланувала собі зовсім інакше життя, ніж те, яке нині провадить зі мною...

В момент згвалтування вона була черницею. Довічні обіти склали п'ятьма роками раніше. Знаю, що вона була чудовою черницею і мала (і надалі має) ментальність типову для покоління папи Івана Павла II: вважала, що молодь має брати у свої руки долю Церкви. Чимало деталей того, що сталося, я й досі не знаю, бо довідалася про все зі старого листування мами. Всю вагітність вона провела далеко від своєї країни. Тоді до неї приходило багато листів від сім'ї, від найкращого друга – священника, який став моїм хресним батьком, та від кількох сестер зі згромадження.

Я бачу, що Бог діяв від самого початку, послуговуючись настоятелькою конгрегації. Її головною турботою став захист моєї мами. Разом із маминою сім'єю вона дійшла висновку, що найкращим рішенням буде віддалення мами від сімейного середовища, аби завдяки цьому вона могла вирішувати без зовнішнього тиску. Настоятелька також старалася оберігати згромадження. Мамі треба було вирішувати, чи віддати дитину на всиновлення і повернутися у згромадження, чи скинути габіт і стати мамою... Знаю, що Бог об'являвся через людей, які тоді допомагали моїй мамі. Завдяки відкритій кореспонденції я могла майже торкнутися того, як мірою

Олександр Антонюк, «Бог випробовує Авраама»

спливання наступних місяців у ній розвивалися почуття. (Я не мала доступу до листів мами, тільки до відповідей на них.)

Усі листи я перечитала багато разів. Маю свої три улюблені. Вони написані з перервами по кілька місяців. Почуття, що супроводжували кожен із цих періодів, – різняться, і я сподіваюся, що допоможуть мені

скласти добре свідчення. Все має свій сенс. Я могла помітити, що на початку ця ситуація здавалася мамі вельми туманною. Вона мала почуття провини (це дуже поширена реакція жертв згвалтування: постає враження, ніби цього можна було уникнути), і жодне розв'язання не виглядало відповідним. Єдиною чіткою відповіддю в той момент була довіра Богу.

В одному з листів мій хресний батько написав: «Моя дорога Р., донині мені не дає спокою запитання, чому мене там не було, аби тебе захистити; чому Бог дозволив, щоби з тобою таке сталося; однак я знайшов відповідь у Божому Слові, в читаннях Книги Йова. Бог ставить нас перед випробуваннями, аби упевнитися в нашій вірності. Я знаю, що і з цього випробування ти вийдеш переможно, як уже робила це раніше!».

У першу мить читання цих листів було для мене як відро холодної води на голову. Думаю, всі любимо уявляти, як були плановані й люблені (ну, принаймні, люблені) від самого початку. У дійсності ж буває, що все було зовсім не так, бо ж на самому початку, і навіть у багатьох випадках, усе це зовсім не так і надалі. Проте, незалежно від ситуації, Бог завжди любить нас від початку нашого буття. Багато часу в мене зайняло усвідомлення цієї істини! Моїм ключем стало вірне тримання Бога за руку – я зрозуміла, що це мало якийсь сенс. Мірою того, як час минав, я помічала, що люди довкола обдаровують мене величезною ніжністю, і в кожній можливій ситуації про мене думають. Уже не йшлося тільки й виключно про благо моєї мами, але також і про моє.

Продовження на 5 стор. ▼

«Я – ДОЧКА ЗГВАЛТОВАНОЇ ЧЕРНИЦІ...»

▼ Продовження. Початок на 4 стор.

На початку складно було зрозуміти, що всі рішення, які вона робить, стосуватимуться так само і мене. Нас почали сприймати як сім'ю. Одна з черниць надіслала мамі листівку: «Дорога Р., сподіваюся, у тебе все добре. Я завжди молюся за тебе і за ту істотку, яку ти в собі носиш. Бідненька, вона ні в чому не винна; це чиста невинність, яка не може платити за чужі помилки. Люба моя, відваги!». У цю мить я все зрозуміла, і зараз я певна, що також і мама почала долати депресію саме в той час, коли отримала цю листівку. Я подумала: «Окей, я дитина гвалту. Можу жаліти себе через це, або ж, можу щодня дякувати Богові, що дозволив мені жити і рости з такою прекрасною мамою». Шанс, якого не мають мільйони.

Читання цієї короткої листівки стало для мене ніби другим народженням. Мірою того, як росла, я відкривала

плани, які Бог для мене приготував, а тепер, коли я знаю своє походження, то маю набагато більше запалу їх виконати, бо відчуваю, що Він дав мені шанс, якого щодня позбавляють мільйонів дітей. Зрештою, настав день мого народження, грудень 1993 року. Дякуючи Богові і моїй мамі, я народилася повністю здорова. Також і здоров'я мами було в чудовому стані. Того дня мій хрещений написав такого листа: «Дорога Р., дякую. Дякую, бо сьогодні ти сказала життю ТАК».

Не буду стверджувати, ніби відтоді все стало легким. Залишалося ще вирішити багато складних справ, зокрема, клопотання до Апостольського Престолу про звільнення з обітів та пояснення причин. Але Бог не дозволяє зла, якби з цього не мав вивести добро. Після мого народження мама дістала працю в Конференції єпископату, а за кілька років стала національним координатором

з питань молоді. Бог не дозволив, аби вона полишила своє призначення і вибір – працювати для інших, для молоді, попри те, що вона мала це робити інакше, ніж як уявляла це раніше.

Прославляйте Бога за кожний день. Я підростала у такому середовищі, посеред молоді, близької до Бога, яка не соромилася своєї віри, йшла за Ісусом і любила Марію. Тому і я – молода дівчина, закохана у мою віру і в мою Церкву. Мені залишається подякувати Богові за шанс, який Він мені дав. Спершу за можливість прийти на цей світ. Далі, за можливість жити з мамою, яка ніколи не розглядала аборт як одного з «рішень». Це зовсім не було легко, особливо для неї, однак щовечора ми віддаємо себе у руки Бога і просимо про заступництво всіх, хто вже відійшов, серед них також і настоятельки згромадження.

Ми обидві разом чогось навчи-

лися. Гадаю, той факт, що нас тільки двоє, творить певний особливий зв'язок. Також я думаю, що спосіб, у який я отримала життя, і ситуації, через які мама мусила пройти заради мене, роблять так, що любов, яку мама до мене має, повністю особлива. Дуже сподіваюся, що це свідчення буде корисним для тих жінок, які – як моя мама колись – мусять вирішувати долю своїх дітей.

Прошу: ніколи не погоджуйтеся на аборт! Бог дарує вам особливу любов, має також прекрасні плани для ваших дітей, які приходять на світ небажано. А для матерів Він має прекрасну винагороду за «так» сказане життю, попри те, що це життя є плодом сумних ситуацій. Людям, які були зачаті внаслідок згвалтування, я хочу переказати своє послання: прошу, прославляйте Бога за кожний день вашого життя!

«Домашня Церква»

Українці в Бельгії

ЗУСТРІЧ НА ФРАНКОПОЛІ З ВІЙСЬКОВИМИ З УКРАЇНИ

Приймаючою стороною виступило міністерство оборони Бельгії, – повідомляє кореспондент Укрінформу. З української сторони перебування військових координує посольство України у Бельгії. Троє військовослужбовців пройдуть курс лікування та реабілітації на базі брусельського військового шпиталю. Усі фінансові витрати забезпечує міністерство оборони Бельгії.

Як передає кореспондент УНІАН, трьох військових – полковника Василя Ковтуна, молодшого сержанта Ярослава Чабана та воїна з батальйону «Айдар» Олександра Одноколова 5 квітня в аеропорту Завентем зустрічали український аташе з питань оборони, генерал Микола Булгаков та пред-

ставники військового госпіталю Бельгії ім. королеви Астрід. В коментарі для інформаційної служби УНІАН Микола Булгаков розповів, що ці військові були відібрані для проходження реабілітації бельгійською стороною. «Наприкінці 2017 року група військових лікарів з Бельгії приїхала в Україну, де вони відібрали п'ятьох військовослужбовців, які отримали поранення. Поки прибули троє, двоє з них будуть проходити тільки реабілітацію, а один ще має бути прооперований. Після цього ще двоє військовослужбовців прибудуть на лікування до кінця цього року», – деталізував п. Булгаков. Він додав, що це мали бути не «важкопоранені, яким треба первинна допомога,

а такі, які потребують реабілітації». Він уточнив, що цей військовий госпіталь спеціалізується на опіках.

Полковник Ковтун розповів українським журналістам, що є кадровим військовим і служить у ЗСУ 35 років. «Поранення я отримав 10 лютого 2015 р. під час обстрілу системою залпового вогню «Смерч» міста Краматорськ і штабу АТО. Тоді було багато загиблих серед цивільного населення. У мене було важке поранення обох ніг, лікуюся до сих пір, і, на жаль, поки що результат по зростанню кісток на лівій нозі йде дуже повільно. Сподіваємося, що все буде добре.»

Молодший сержант Ярослав Чабан, якому тільки 20 років, повідомив, що служив у 92 окремії механізованій бри-

З преси ми довідуємося, що до різних країн Європи приїжджають ранені на війні, яка йде в Донбасі, в Україні, військовики. Перебувають в лікарнях, проходять операції. Були розмови про те, що й Бельгія прийме ранених військовиків. І врешті, 5 квітня, до Брусселю прибули для лікування та реабілітації перші три українські військовослужбовці.

гаді, а поранення отримав 28 квітня 2017 року під час обстрілу населеного пункту Красногорівка. **Вояк батальйону «Айдар» Олександр Одноколов** розповів, що служить з початку війни, а поранення ноги отримав у 2016 році.

З часу перебування у Бельгії військовики мали нагоду відвідати кілька українських установ, українську католицьку церкву в Генку, а третього червня, на запрошення Управи Українського культурно-відпочинкового центру «Франкополе», відбулася зустріч українців Бельгії з військовими. Біля вхідної брами Центру зібралися люди. Вітали гостей короваем, який подавала на пишному рушнику Марійка Карпа, член Управи, в присутності голови Центру Богдана Качмарського та представників української діаспори. Гості оглянули все, що тільки можна бачити на 10-гектаровому маєтку українців Бельгії: будівлі, кемпінг, де знаходяться каравани і т.зв. хатки-шалет.

Представники української громади, українські військові, представники посольства України та місії України при НАТО взяли участь у церемонії покладання квітів до пам'ятника, присвяченому українцям, які боролися за волю України.

Присутні взяли також участь у флешмобі з вимогою звільнення Олега Сенцова та інших українських політичних в'язнів, які незаконно утримуються Росією. В цей самий час в Брюсселі відбулася така ж акція біля Атоміуму (популярний туристичний атракціон).

Українські військові висловили вдячність Бельгії за надану допомогу у лікуванні, українцям Бельгії, які зберегли свою ідентичність. Пани полковники Булгаков і Ковтун назвали імена кількох осіб, які допомагають їм. Зокрема вони назвали п. Романа Зубрицького, який перебуває в бельгійському війську.

Зробили ми спільну знімку. Я вважала, що ми повинні заспівати «Ой, у лузі червона калина», а також – «О, Україно, люба ненько». Присутні радо підтримали й вийшло у нас дуже добре. Відтак, в залі Надя Лавриненко і пані Оля пропонували присутнім покуштувати налисники, печиво, каву, чай та інші смаколики, які приготувала Надя Лавриненко.

Марічка Галабурда-Чигрин, Genk, 4.6.2018.

Джерело: УКРІНФОРМ, УНІАН, посольство України в Бельгії, Місія України при НАТО, власний репортаж з місця події

ПРИЧИНА ЧЕТВЕРТА

Пропонуємо вашій увазі одну з публікацій циклу нарисів вояка добровольчого батальйону «Гарпун» Ілларіона Павлюка «П'ять причин піти воювати за Україну». Цей український журналіст, режисер і документаліст, а також батько п'ятьох дітей, був мобілізований в українську армію, проходив службу в зоні антитерористичної операції в підрозділі розвідників. У 2015 році він повернувся з війни і розповів про побачене. У цьому випуску нашої газети про четверту причину йти захищати Україну. Пан Павлюк є уродженцем Херсонщини, живе в Києві.

Серпень 2015-го, Ілларіон Павлюк з дружиною та дітьми

...Це була крайня вулиця невеликого шахтарського селища. Пустир за нею вже був «сірою зоною». До передових позицій росіян звідси всього лиш півтора кілометри. Ще через кілька кілометрів – Горлівка.

— Що треба?! – немолодий жилавий господар по той бік паркану виглядав непривітно.

— Сили спеціальних операцій, – відповів я. – Перевірка паспортного режиму.

— А нічого тут перевіряти! – буркнув господар.

— Ми коректувальника шукаємо, так що нам увійти доведеться, – кажу, перепрошуючи.

— А нікуди ви не зайдете! Хто ви

такі взагалі! Провалюйте!

Все точно, як в інструктажі. Так би мовити, ситуація номер два: відкрита агресія і відмова від співпраці.

— Все ясно, – кажу напарникові.

— Входимо!

І, взявши зброю наготові, ми рішуче ступаємо на подвір'я. Господар миттєво зіщулюється десь біля паркану і більше не говорить ні слова.

Швидко оглядаємо двір і будинок.

— Чисто!

— Чисто!

Ретельна перевірка документів і телефону господаря та його дружини нічого не дають. Коротке опитування з розставленими, немов

пастки, контрольними запитаннями підтверджує – господарі, м'яко кажучи, не люблять українську армію і все українське, але це їхній єдиний гріх. Нічого не приховують, дзвінки в телефонах не чистять, поведяться не підозріло. Просто за Путіна вони – і все тут... Втім, погляди в нашій країні – не злочин, і я відчуваю себе ніяково за безцеремонний вхід зі зброєю. Дивлюся на діда, намагаючись зрозуміти, сердиться він? Але, що вражає, я помічаю в його очах набагато більше дружелюбності, ніж спочатку.

— Ходімо, хлопці, ви ще льох не оглянули, – якимось по-дружньому тепло говорить він. З чого б це? Зуби заговорює? Звідки дружелюбність?

Льох майже стерильно чистий. Акуратні ряди банок з консервацією. «Ось так і живемо, хлопці», – розводить руками, – вночі майже завжди тут ховаємося».

— Ну, ми підемо тоді, – кажу. – Спасибі!

— Та за що спасибі!, – відповідає. – Заходьте хоч кожен день. Треба, так треба! Що ж я, не розумію, чи що!

У мене мимоволі відкривається рот від подиву. Через зміну його настрою я навіть трохи не почав перевіряти все по новій. І до мене дійшло. Тут просто звикли поважати силу. І поки я чемно просив мене пустити, він презирливо говорив: «Забирайтеся!», а ледве ми перестали з ним церемонитись, він подумав, що ми не такі вже погані хлопці.

Коли через кілька годин, переві-

ривши всю вулицю, ми знову йшли повз його будинок, господар, наче підтверджуючи мій здогад, вийшов до хвіртки, і помахав нам, крикнувши «Бережи вас Бог!»... Адаже ще дві години тому він ненавидів нас за ввічливе прохання увійти. Я навіть спіймав себе на думці, що, якщо увести в селищі комендантську годину і озброєні патрулі, чоловік, який махав нам біля хвіртки, через півроку напевно почне від щирого серця кричати «Слава Україні», а то й «Україна понад усе»...

На Донбасі чимало таких – людей з російською моделлю мислення. Росіян. Тобто, людей, для яких слово «свобода» – незрозуміла абстракція, в той час, як «сила» – справжня цінність. Це означає, що навіть по закінченню війни, розпалити її на Сході можна буде ще не раз. Розумієте, до чого я? Якщо ми розслабимося і знову відкриємо обійми росіянам, зваливши все на злого Путіна, який посварив «братні народи», ця війна буде не останньою. Ми занадто різні з росіянами. Багато в чому – полярні.

Ось чому нам судилася доля Ізраїлю, для якого постійна бойова готовність – єдиний спосіб вижити. Або, якщо вам більше подобається, Швейцарії, яка завжди готова мобілізувати велику частину населення впродовж кількох діб. Нам потрібна своя швейцарська гвардія. І знаєте що? Ніхто не заважає створювати її просто зараз. І це – причина піти воювати за Україну номер чотири.

**Подано за: «Під прицілом».
Всі світлини – автора статті**

ХТ

ПОСЛАННЯ
З МИНУЛОГО СТОЛІТТЯ

Особливу знахідку виявили у селі Олесине Козівського району. Усе почалося з того, що олесинські віряни із своїм парохом о. Олегом Марущаком вирішили перекрити сільську церкву Зіслання Святого Духа, освячену 1938 року. При розбиранні покрівлі під куполом храму у сховку майстри виявили скляну посудину з пожовклими аркушами паперу.

Знахідка зацікавила все село, подиву та радості вірян не було меж. Кожен мешканець хотів дізнатися, що їм залишило 80 років тому тодішнє покоління олесинців. З посудини були вийняті добре збережені три аркуші паперу і дві фотографії. Все було загорнуте в пожовклу українську газету видання тих років. На одному аркуші член тодішнього церковного комітету Василь Горохівський коротко описав історію Олесина різних

періодів та будівництво церкви, яку звели у 1937 році на кошти сільської громади під керівництвом голови церковного комітету Івана Кусеня і членів комітету Івана Матвійовича Смачили, Івана Григоровича Смачили, Василя Дякова, Василя Горохівського, Григорія Куропатницького, Івана Горохівського, Томи Кужди, Томи Смачили.

На двох інших аркушах член місцевої ОУН Григорій Томович Смачило,

1919 р. н., написав патріотичне звернення до майбутнього покоління олесинців. У ньому розповідається про політично-економічне становище на західноукраїнських землях 1930-их років та боротьбу українців проти польських поневолевачів. У зверненні звучить заклик боротися за незалежність Вітчизни та заповідь наступним поколінням завжди зберігати пам'ять про полеглих борців у національно-визвольній бо-

ротьбі за волю України. Текст датований 17 вереснем 1937 року.

На одній із світлин зображена молодь Олесина 1930-их років, серед якої і п'ять членів ОУН. На другій – сільська футбольна команда, яка в ті часи приносила спортивну славу Олесину. Заснована вона сільчанином Осипом Дяковим (Горновим), тодішнім студентом Бережанської гімназії, в майбутньому провідником Львівського

краю і теоретиком та організатором боротьби УПА.

Церковна знахідка тепер знаходиться на видному місці у храмі, де кожний із мирян може її оглянути та прочитати написане. Безцінна реліквія за своїм змістом має патріотично-виховне та історично-пізнавальне значення для нинішнього покоління олесинців та служить для них прикладом як любити Україну.

**«Наш День»,
«Ukrainian People»**

До 125-річчя від дня народження Патріарха Йосифа Сліпого і 55-річчя його звільнення з неволі

ПАТРІАРХ ЙОСИФ В КОНТЕКСТІ «ОСТПОЛІТІК» ВАТИКАНУ (5)

Кардинал Августин Беа, очільник Секретаріату у справі з'єдинення християн, у своїй розмові з впливовим американським журналістом Робертом Козинсом мав сказати: «На знак доброї волі з боку комуністичної влади у справі відкриття діалогу, було б добре, якщо б вона відпустила одного з ув'язнених владик». На запитання Козинса: «Кого ви маєте саме на думці?», кард. Беа мав відповіді: «Митрополита Йосифа Сліпого. Йому вже 70 років. Йому, мабуть, залишається недовго жити. Папа бажає, щоб він прожив останні свої літа у якомусь монастирі. У нас немає жодного наміру використати його в пропагандистських цілях».

От що задумали творці «Остполіт-ік»: заховати Митрополита від очей усіх, щоб він прожив решту своїх днів життя в монастирі! Але в Бога були інакші задуми: через звільнення Митрополита від дальшої каторги в каральних таборах Сибіру та його прибуття до Риму він хотів перестерегти Рим перед «безглуздим танцем з безбожним комунізмом».

Патріарх своїми заявами, своєю самою присутністю, не одному єпископові на Соборі, не одному членові богослужбових згромаджень та не одному мирянину засвідчив, що за «залізною завісою» безбожна комуністична влада нищить храми, закриває, а то й перебудовує їх на танцювальні салони, кінозали, склади, посилає вірян на Сибір за віру! Захід, чесно кажучи, не був ознайомлений з реаліями в Радянському Союзі.

Музей Йосифа Сліпого в Римі, УКР. Предмети щоденного вжитку, які були з Патріархом в таборах Сибіру і Мордовії

Вони вірили, що там рай, що там живуть добре, навіть краще, як в них. Дуже мало відомостей діставалося на Захід про Союз, а те, що їм було відомо, вони черпали із пропаганди компартій у своїх країнах. Скільки разів, коли я розповідав про реальність в Радянському Союзі, особливо про переслідування там християн, чув я неодмінно ті самі закиди: «Це неправда! От вигадуєш бозна що! Ти занадто упереджений проти Росії! Треба наблизитися до Росії, а не ворогувати з нею!». Такі слова звернув на мою адресу тодішній провід «Церкви в потребі» після моєї критики «Остполіт-ік» Ватикану на одній конференції (здається, це було у Мілані) про нашу Церкву. Цілкомите невігластво з боку «поклонників священної Росії!» Пізніше перестали мене запрошувати, щоб говорити про нашу Церкву.

Патріарх Йосиф, хоч на початках не розповідав про те, як з ним поводитися в каральних таборах,

на Соборі потім все таки виявить гірку дійсність про християн в Радянському Союзі, тобто «з одного боку є люди, що вмирають на Сибірі за їхню віру, а з другого – Церква не хоче ні чути їхнього крику, ні бачити їхні сльози!». Мабуть, це з його ініціативи соборові отці підписали петицію про засудження комунізму, петицію, яку зумисне проігнорували ті, які мали залучити її до денного порядку дискусій.

Сама юридична позиція Митрополита стала для Ватикану «контроверсійною». Ватикан вважав, що вже прийшов час висвятити когось в Україні на Главу УГКЦ, але така думка була зовсім несприйнятною комуністичній владі, для якої УГКЦ не існувала, бо її вона сама скасувала, заявляючи, що вона «зі своєї волі вернулася в лоно матірної Православної Церкви». А як Ватиканові діяти в такій ситуації? Щоб зарадити ситуації, Папа Павло VI, не уділяючи Митрополитові жодних конкретних

юридичних прав, підвищив його 1963 р. до гідності «верховного архієпископа, який зрівняний в правах з патріархами», а 1965 р. наділив його кардинальською гідністю. Був би залишився Митрополит в Україні, у якомусь каральному таборі, був би помер мучеником, а в Римі, унаслідок стількох інтриг проти його особи, він залишився до кінця свого життя «невизнаним мучеником». Папа під час врочистого акту закликав український народ боротися за свої права, тим паче зараз, коли мають свого речника в особі кардинала Сліпого.

Ці слова, мабуть, мали лише дипломатичне забарвлення, щоб замилити очі українському люду, який з'їхався до Риму на торжество Патріарха, але Патріарх зрозумів їх буквально, розпочинаючи гостру критику на рахунок Ватиканського «Остполіт-ік». За той час, коли радянська влада і РПЦ думали, що питання УГКЦ вже закриті, Патріарх Йосиф доклав всіх зусиль, щоб відродити й скріпити свою Церкву, хоч лише на чужині, бо УГКЦ на Україні діяла в підпіллі, переслідувана комуністичною владою та самим Московським Патріархатом. Слухачись закликів Папи Павла VI, сказаних під час торжеств в Римі, Патріарх Йосиф зайняв чітку позицію по відношенню до проросійської політики Римської курії. Він вирішив зберегти свободу для своєї Церкви та зробити легітимною, шляхом синоду уможливити самоврядування, навіть поза межами своєї території. (далі буде)

Для «ХГ» о. Євген Небесняк

ХТ

В ПАМ'ЯТЬ ПРО СТАРШОГО ДРУГА

Господь Бог дає людині життя і кладе її на цей світ для того, щоби людина по своїй спроможності робила добро. Разом з дарунком життя та талантами, Господь надає також і випробування, але рівно стільки, що Господь знає людина спосібна побороти. Люди падають інколи під випробуваннями не тому, що вони не в силі фізично перемогти, але тому, що вони себе не гартують і не наставляють силою своєї волі ці випробування побороти. Вони просто лінуються, бо так здається легше, але наслідки стають далеко суворішими.

Життя покоління українців, які родились між двома світовими війнами на території окупованої різними імперіалістами, було переповнене випробуваннями. Ці події і переживання могли людину зломити або духовно скріпити. Поляки, москалі, німці і знов москалі – це не були просто чужі господарі української землі. Вони були жорстокими окупантами, які відносились до українського населення до надзвичайно брутальний

спосіб. Життя у цих імперіях було пеклом для непануючої нації і проти цього треба було боротися з самого початку і майже увесь час. Але таке життя і такі обставини родили революціонерів, свого роду Дон Кіхотів, більших і менших.

Провідною силою на Західній Україні у той час став рух націоналістичний з Організацією Українських Націоналістів (ОУН) на чолі. Звичайний хлопець з Тернопільщини, Мирон, як і деякі його друзі,

змалку розуміли свою життєву місію та захопилися революційним змаганням. Вони були молодими і не хотіли жити все своє життя під гнітом окупанта. Кормив їх гніт і гнів на ворогів, та любов до своєї землі і свого народу.

І так, у випадку Мирона з Тернопільщини, пройшло три четверті його життя, тільки перші дві декади на рідній землі, а відтак на чужині, проте й на чужині місія не змінилась. І, мабуть, найцікавіше у іс-

торії життя того хлопця було те, що навіть поза рідною землею він ніколи не припиняв боротьбу. Донкіхотство тут було проілюстровано до найвищого рівня – мало хто надіявся на незалежну українську державу після II світової війни, але цю надію ніс не тільки у своєму серці, але у кожному своєму почині хлопець з Тернопільщини та його друзі націоналісти. Для цього треба було працювати, і ця праця

продовжувалась наступних 45 років.

Остання чверть життя, вже після тяжко здобутої перемоги, була заповнена відбудовою того страждального краю та народу, а також документального опису того великого зусилля у час війни, що освятило дальшу боротьбу і уможливило державну незалежність, бо виховало нові покоління національно свідомих борців.

Продовження на 8 стор. ▼

Лушак Мирон («Карий») народився 25.10.1925 р. у селі Мужилів на Тернопільщині. Навчався в гімназії у м. Бережани, а згодом в Рогатинській учительській семінарії. Член ОУН. Пройшов підстаршинський вишкіл УПА на Тернопільщині у школі ВО «Лисоня». Воював у складі 14 гренадерської дивізії «Галичина» (1944–1945). Після війни перебував у полоні в Італії, звідки перебрався до Мюнхену у 1946 році. Навчався в Українському економічному інституті в Мюнхені (1947–1950) та Університеті Рузвельта в США (1967). У Німеччині вступив до Спілки Української Молоді. Згодом перебрався до США. Із 1966 року – інженер-дослідник в Американському дослідному центрі. Автор ряду винаходів. Член товариства українських інженерів Америки, товариства дослідників лісових продуктів.

«Історична Правда»

В ПАМ'ЯТЬ ПРО СТАРШОГО ДРУГА

▼ Продовження. Початок на 7 стор.

У 1940 році 15-літній Мирон Лушак вступив в юнацтво ОУН. З цим почалась його життєва мандрівка для України. Вона включала такі структури: ОУН, УПА, Дивізія «Галичина», куди його вислали, щоб набрав військового досвіду. Опісля вже на еміграції: Спілка Української Молоді, Організація Оборони Чотирьох Свобод України, Товариство Вояків УПА, Український Конгресовий Комітет Америки, Наукове Товариство ім. Шевченка, Український Народний Союз, український Банк «Певність». Закінчив свою життєву мандрівку на позиції Голови Видавничого Комітету «Літопису УПА».

Друг Лушак позначився працьовитістю, принциповістю, чесністю, а також по своєму характері доброзичливістю та гнучкістю, хіба що щось йшло проти його принципів. Коли він щось робив, то робив це з великим запалом. Він завжди вислухав іншу думку і старався впровадити її у свою дію. Однак принципи українського націоналіста та добро української нації і її держави ніколи його не залишали. Покійний був моїм старшим другом. На протязі понад 40 років ми інколи контактували і радились. І хоча ми не завжди годилися – ми завжди розходились друзями.

Мирон Лушак відійшов у вічність 3 червня 2018 р., проживши майже 93 роки. Він не загинув для України як герой. Він для неї просто жив. Господне Провидіння дало йому ласку довгого життя. Мені здається, що він віддав з себе все, що міг і не змарнував цієї ласки. Він житиме ще довше не тільки у думках своєї дружини, синів та внуків, але і своїх молодших друзів, які будуть йти його слідами. Вічна Йому Пам'ять! Слава Україні! Слава її героям, які за неї загинули і також її вірним синам і дочкам, які все своє життя трудилися для неї.

Для «ХГ» Аскольд С. Лозинський

«Я БИ ВИБАЧИВСЯ ЗА ТЕ, ЩО Я ТАКИЙ»

19 червня у лікарні «Феофанія» помер Іван Драч. Останнім часом 81-річний поет мав проблеми з легенями. «Я був як робочий віл, робоча бджола, я не був людиною, що б'є в барабан і кричить про себе», – так він говорив про себе в 2010 році, в інтерв'ю «Українській правді. Життя».

Поет, драматург, сценарист, політик і громадський діяч. Перший голова Народного руху і Герой України. І все ж, Іван Драч був переконаний, що досягнень у нього небагато. «Я дуже мало досяг. Жалкую, що багато сил, волі, енергії витратив на політичні справи. Вони мало дають поживної людської радості. Якби я більше працював у літературі, вона дала б мені більше радості», – зізнавався він у тому ж інтерв'ю.

КОМУНІСТ І РУХІВЕЦЬ

У своїй біографії Іван Драч зазначав, що зі стаціонару Київського університету ім. Шевченка його виключили за політичні погляди. Закінчував виш він заочно, у той-таки час почав працювати в газеті «Літературна Україна». Саме там уперше були опубліковані його знамениті «Ніж у сонце» та «Смерть Шевченка».

Згодом Іван Драч закінчив Вищі сценарні курси в Москві. Кілька десятиліть був комуністом, але в 1989 році, на з'їзді Народного руху України, його обрали першим головою організації. Після того, як лідером НРУ став В'ячеслав Чорновіл, Іван Драч очолив товариство «Україна-Світ», яке опікувалося зв'язками із закордонними українцями.

Після Віктора Ющенка, якого через кілька років після триумфу на виборах Іван Драч нещадно критикував у своїх «Противних строфах», він спів-

працював із Юлією Тимошенко, а згодом – із новообраним президентом Віктором Януковичем.

ДИСИДЕНТ ЧИ «КОНФОРМІСТ»?

Іванові Драчу закидали зраду українського дисидентського руху в 1960-х роках. Після того, як радянський режим за часів Брежнєва відправив у заслання багатьох українських дисидентів, Іван Драч написав відкритого листа, у якому жалкував через зв'язки з ними. У той період і в публічній діяльності, і в поезії лунали прославляння комуністичної партії.

«За свої вірші про Леніна мені не буває ніяково, адже в той період мого життя я свято вірив в КПРС, в лавах якої перебував 30 років. Навіть Народний рух як суспільно-політичний рух я починав, коли був членом Компартії. І всі мої вірші про Леніна, про комсомол, присвячені будівництву всяких ГЕС – це було моє життя, тому я від них не відмовляюся», – казав Іван Драч у 2000 році в інтерв'ю газеті «Факти».

З початком «перебудови» Горбачова поет відновив контакти з дисидентами. Іван Драч якось розповідав, що 1960-ті роки були роками конформізму і що були у нього в той період творчості і такі вірші, за які можна було потрапити за ґрати надовго: *Куди йдемо, яка нас віра киде на кам'яні вітри, Якого діждемося звіра, щоб з ним сконати до пори, Атомні цвяхи, мудрі бляхи і філософські манівці І сита морда костомахи з кривавим прапором в руці.*

БІЛЬ ЧОРНОБИЛЯ

Історик Юрій Шаповал так писав про прихід Івана Драча в політику: «Зі своєю політичною реальністю Іван Драч почав зливатися з 1986 року, пов'язаного з фатальною для України (і як стверджують, для людства) Чорнобильською катастрофою. Саме з того часу для комуністичної влади він став проповідником бунту, руйнівником, здавалося б, вічних істин і канонів. [...] Сам Драч, говорячи про мотивацію своєї тогочасної поведінки, максимально заземлює її: зрозумів, до якої міри

система брехлива і безжална, а тому вирішив йти до кінця, не боячись навіть за власне життя».

Сам поет зізнавався, що у радянські часи він написав цикл віршів «Подих атомної», де оспівував будівництво атомних станцій. «Я ніколи не задумувався над можливістю вибуху. І коли сталася аварія, я сприйняв це як свою вину за оспівування. Мій син, будучи студентом, отримав променеви хворобу, працюючи на ЧАЕС. І тому цей біль, Чорнобильський біль, спонукав мене до написання поеми "Чорнобильська мадонна", – розповідав він в інтерв'ю lb.ua.

«Я ВЕСЬ СКЛАДАЮСЯ З ПОЛІТИКИ»

«Завжди звертаю на жарт, кажу, що я "клацик", клацаю на машинці», – так відповідав Іван Драч на питання про те, чи вважає він себе живим класиком літератури, адже його твори вивчають у школах.

Про ще одну грань Драча розповідав кінорежисер Юрій Ілленко. «Драч мав неабиякий вплив на Параджанова під час знімання "Тіней забутих предків" і багато в чому сформував концепцію фільму – я цьому свідок. Драч був автором сценарію культової "Криниці для спраглих". Нарешті, Драч є автором сценарію найпотужнішого кіношедевра ХХ століття – Осикового "Камінного хреста" (Леонід Осика, режисер.-Ред.). Це фільм на віки», – казав він.

Знавці його творчості вважають, що якби не політична діяльність, у яку Іван Драч занурювався глибоко і відчайдушно, творчий шлях поета був би зовсім не таким, яким став. Він не міг не реагувати на політичні події своїми віршами, але це затлумлювало поета-лірика, поета-романтика. Він і сам зізнавався, що «зафрахтований» у політику і нікуди від неї не може подітися.

В одному з інтерв'ю на запитання журналіста, що б він сказав, якби зустрівся з Богом, Іван Драч відповів: «Я би вибачився за те, що я такий».

Подано за: Бі-Бі-Сі